

EUROPESE CENTRALE BANK

VOORTGANGSVERSLAG BETREFFENDE TARGET2

Inleiding

Op 24 oktober 2002 heeft de Raad van Bestuur van de ECB een besluit genomen over de lange-termijnstrategie ten aanzien van TARGET, TARGET2. Dit besluit is toegelicht in een op dezelfde dag gepubliceerd persbericht en voorzag een technische consolidatie van het TARGET-systeem, een gemeenschappelijke Eurosteeembrede tarievenstructuur voor binnenlandse en grensoverschrijdende betalingen, en een geharmoniseerd dienstverleningsniveau. Op 16 december 2002 ging een openbare raadpleging van start op basis van een document getiteld “TARGET2: uitgangspunten en structuur”, en een samenvatting van de in het kader daarvan ontvangen reacties is op 13 juli 2003 gepubliceerd.

Op 28 juli 2003 stelden drie centrale banken, namelijk de Banque de France, Banca d'Italia en Deutsche Bundesbank, de President van de ECB op de hoogte van hun bereidheid om gezamenlijk de basis te verschaffen voor het zogenoemde “Single Shared Platform (SSP)” (Enkel Gezamenlijk Platform) door gebruik te maken van aangepaste onderdelen van hun bestaande TARGET1-infrastructuren, aangevuld met de noodzakelijke ad-hoc-ontwikkelingen (de zogeheten “bouwblok”-benadering). Eind 2003 hebben de centrale banken van het Eurosysteem te kennen gegeven bereid te zijn, onder voorbehoud van een nadere uitwerking van de governance (d.w.z. het beheer en de controle), de kosten en financieringsaangelegenheden, zich bij het SSP aan te sluiten. Vanaf die tijd heeft het Eurosysteem zijn verdere werk aan dit project gebaseerd op de aanname dat TARGET2 de vorm zou krijgen van een uit één enkel platform bestaand systeem.

Ten aanzien van de kenmerken en functionaliteiten van dat systeem, werden TARGET-gebruikers opgeroepen commentaar te leveren op een ontwerpversie van de “General Functional Specifications (GFS)” (“Algemene Functiespecificaties”) voor het SSP, waarna de definitieve versie van het document werd voltooid en door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 22 juli 2004.

Dit voortgangsverslag gaat uitgebreider in op een aantal zaken die afgerond dienden te worden om elke centrale bank in staat te stellen een definitief besluit te nemen omtrent haar deelname aan het SSP. Paragraaf 1 bespreekt openstaande punten ten aanzien van de TARGET2-dienstverlening, namelijk het “poolen” van liquiditeit, “thuisrekeningen”, en verrekening in derdensystemen. Paragraaf 2 behandelt de tarifiering voor de TARGET2-dienstverlening. Paragraaf 3 gaat in op migratieaspecten. Paragraaf 4, ten slotte, verschaft enige verdere informatie omtrent het TARGET2-projectplan.

I. TARGET2-dienstverlening

I.1 Het poolen van intraday liquiditeit

Het poolen van intraday liquiditeit (d.w.z. het samenvoegen van liquiditeit gedurende de werkdag) door middel van een virtuele rekening zal TARGET2-deelnemers in staat stellen (enkele van) hun RTBV-rekeningen samen te voegen en de beschikbare intraday liquiditeit te poolen ten behoeve van alle leden van de rekeningengroep. Elk lid van een rekeningengroep kan op die manier betalingen verrichten vanaf de eigen rekening, tot een bedrag ten grootte van de beschikbare intraday liquiditeit op de rekeningen van de groep. In plaats van het verschuiven van liquiditeit naar de rekening waar deze benodigd is, zal een solide juridisch kader waarborgen dat een debetpositie op een rekening in de groep gedurende de dag wordt gedekt door onderpand in de vorm van het beschikbare geld op de andere rekeningen in de groep. Aan het eind van de dag zal een effeningsprocedure – d.w.z. hetzij handmatig door de beheerder van de rekeningengroep, hetzij, indien nodig, automatisch door het systeem – streven naar een positief saldo voor alle rekeningen in de groep en ervoor zorgen dat rekeningsaldi over-disponeringslimieten (indien die er zijn) in acht nemen.

Het Eurosysteem benadrukt dat de verschaffing van de faciliteit van het poolen van intraday liquiditeit uitsluitend een betalingssysteemaangelegenheid is, die zich niet zal vertalen in de centralisatie van de uitvoering van monetaire-beleidstransacties.

I.1.1 Liquiditeitsbeheer

De faciliteit van het poolen van intraday liquiditeit zal bijdragen aan de soepele werking van TARGET2 en van derdensystemen die in TARGET2 verrekenen. Dankzij de beschikbaarheid van de gehele liquiditeit op de rekeningen binnen de groep, kan er minder behoefte bestaan aan intraday krediet. Dientengevolge zullen onderpandsbehoeften en het risico van verstopping verminderen. Dit zal, onder andere, de verrekening in derdensystemen, waarvan de deelnemers toegang zullen hebben tot de totale beschikbare liquiditeit (en over-disponeringslimieten) van de rekeningengroep, gemakkelijker maken.

Het poolen van intraday liquiditeit koppelt het liquiditeitsbeheer gedeeltelijk los van het onderpandsbeheer, aangezien de liquiditeit beschikbaar kan worden gemaakt aan de gehele rekeningengroep zonder onderpandsoverdrachten, hetgeen voor de TARGET2-gebruikers kostenbesparingen tot resultaat heeft. Daarnaast zal deze faciliteit de kosten van het beheren van verscheidene rekeningen bij één of enkele centrale banken verminderen en zal het in feite de fragmentatie van intraday liquiditeit, die ervaren wordt door in meerdere landen gevestigde banken die bij verschillende centrale banken rekeningen moeten aanhouden, “neutraliseren”.

I.1.2 Juridische haalbaarheid

Het poolen van intraday liquiditeit door middel van een virtuele rekening zou, in het algemeen, in de desbetreffende rechtsgebieden van de landen van het eurogebied juridisch haalbaar zijn. Lokale

wetgeving in de desbetreffende rechtsgebieden van bijna alle centrale banken laat het gebruik van geldrekeningen als onderpand toe. Bovendien zouden in bijna alle desbetreffende rechtsgebieden de geldsaldi op deze rekeningen in de boeken van een centrale bank kunnen worden gebruikt als onderpand ten gunste van een andere centrale bank.

Wat betreft onderpandsverschaffing door derden, kan het sluiten van een toereikende overeenkomst tussen de onderpandsverschaffer en de debiteur wiens schuld door onderpand gedekt wordt, het juridische risico van niet-afdwingbaarheid van de onderpandsregeling tot een acceptabel niveau terugbrengen. Een uitzondering hierop vormen momenteel enkele rechtsgebieden die buiten het eurogebied liggen.

Nader nauwgezet onderzoek en juridisch werk is nodig om een robuust juridisch kader te scheppen, dat een essentiële voorwaarde is voor het aanbieden van deze faciliteit. Het Eurosysteem zal tevens analyseren of er beperkingen dienen te zijn, vanuit juridisch of beleidsoogpunt, ten aanzien van de entiteiten (bijvoorbeeld bijkantoren, dochterondernemingen en afzonderlijke juridische entiteiten) die aan een rekeningengroep mogen deelnemen.

1.1.3 Rekeningen die in aanmerking komen voor het poolen van intraday liquiditeit

Na een zorgvuldige beoordeling (ook gericht op de juridische haalbaarheid), heeft het Eurosysteem besloten dat de faciliteit van het poolen van intraday liquiditeit in het SSP alleen aangeboden zal worden voor RTBV-rekeningen¹ van banken in het eurogebied die worden aangehouden bij centrale banken van het eurogebied.

Alle banken, ook die banken die geen gebruik zullen mogen maken van de virtuele-rekeningsfaciliteit, zullen echter toegang krijgen tot geconsolideerde rekeningeninformatie.

1.1.4 Belangstelling onder de TARGET-gebruikers en tarieven

De TARGET-gebruikers zijn geïnformeerd over de geschatte totale kosten op jaarbasis van rond EUR 900.000 voor de faciliteit van het poolen van intraday liquiditeit. De voorlopige resultaten van een enquête onder de marktdeelnemers geven aan dat op deze basis tussen 60 en 120 rekeningen zouden kunnen worden gepooled, hetgeen zou resulteren in een jaartarief per gepoolde rekening van tussen EUR 7.500 en EUR 15.000 om de kosten van deze faciliteit te dekken. De tarifiering ten aanzien van de geconsolideerde rekeningeninformatiefaciliteit zal in de komende maanden nader worden uitgewerkt.

1.2 Thuisrekeningen

Het Eurosysteem heeft de zogenoemde “home accounts” (“thuisrekeningen”) bekeken, die kunnen worden aangehouden buiten het RTBV-systeem (d.w.z. buiten de “Payment Module (PM)”

---

¹ Echter met uitzondering van rekeningen van elders gevestigde deelnemers, aangezien deze geen intraday krediet mogen ontvangen van de centrale bank van het land waar zij zich bevinden.

(Betalingmodule) van het SSP). Dergelijke thuisrekeningen worden vandaag de dag voornamelijk gebruikt voor het beheer van minimumreserves, de permanente faciliteiten en lokaal onderpand, en voor de verrekening van contant-geldopnames. Daarnaast worden dergelijke rekeningen gebruikt om de transacties van de cliënten van centrale banken die geen deelnemer (kunnen) zijn van het RTBV-systeem, te registreren. In de TARGET2-omgeving kunnen thuisrekeningen worden aangehouden binnen de gestandaardiseerde “Home Accounting Module (HAM)” (Thuisrekeningenmodule) van het SSP of binnen een “proprietary home accounting application (PHA)” (eigen thuisrekeningenapplicatie) van elke centrale bank.

Het Eurosysteem is overeengekomen dat transacties tussen marktdeelnemers en transacties die voortvloeien uit de verrekening in derdensystemen zowel als betalingen die verband houden met openmarkttransacties, uiteindelijk dienen te worden verrekend in de Betalingmodule van het SSP. De binnenlandse structuur in enkele landen zou wellicht een onmiddellijke overheveling van deze transacties naar het SSP bij de aanvang van de werkzaamheden van het SSP niet toelaten. Daarom is het Eurosysteem een overgangperiode van maximaal 4 jaar overeengekomen (gerekend vanaf het moment dat de desbetreffende nationale centrale bank toetreedt tot het SSP) voor het verrekenen van deze betalingen in de Betalingmodule van het SSP. In het geval van derdensystemen is de verwachting dat pan-Europese derdensystemen zullen overgaan wanneer, of snel nadat, alle centrale banken zullen zijn overgegaan naar het SSP. De situatie zou één jaar na de start van TARGET2 worden herbeoordeeld.

Bepaalde transacties met de lokale centrale bank (d.w.z. transacties in het kader van het beheer van minimumreserves, het beroep op de permanente faciliteiten en contant-geldopnames) kunnen, afhankelijk van de keuze van elke centrale bank, ofwel worden verrekend in de lokale PHA van de centrale bank ofwel binnen het SSP (en wel in de Betalingmodule of de Thuisrekeningenmodule daarvan).

Om de beleidslijn ten aanzien van het gebruik van thuisrekeningen te ondersteunen, zal het tarief voor de via thuisrekeningen verrichte betalingen komen te liggen op een hoger niveau dan het normale TARGET2-tarief. Dit zal dienen als een aansporing om de overgangperiode te verkorten en om zo snel mogelijk naar de Betalingmodule van het SSP over te gaan.

1.3 Verrekening in derdensystemen

Het Eurosysteem heeft marktdeelnemers geraadpleegd, en deze bevestigden de noodzaak van de zes verrekeningsmodellen die door het SSP worden aangeboden voor de verrekening in derdensystemen (d.w.z. twee “real-time” modellen en vier “batch”-modellen), zoals gedefinieerd in de “Algemene Functiespecificaties”, omdat elk van hen aan een of meer bedrijfsdoeleinden tegemoet komt. Deze modellen vormen reeds een aanzienlijke harmonisatie van de huidige praktijken. Daarnaast zal de verrekening van contant-geldposities die via derdensystemen TARGET2 binnenkomen direct plaatsvinden op de RTBV-rekening van de deelnemer in het SSP, onafhankelijk van de locatie van het

derdensysteem. Dit betekent een belangrijke stap in de richting van integratie en harmonisatie van marktpraktijken.

Wat betreft verrekening tijdens de nacht, bestaan er thans geen plannen TARGET2 gedurende de nacht open te stellen. Voorzien wordt echter wel de volgende werkdag van TARGET2 te beginnen met een vooraf bepaalde periode na het sluiten van de werkdag van TARGET2 en de afronding van de einddagsverwerking. Gedurende deze vastomschreven periode kan dan liquiditeit worden gebruikt specifiek ten behoeve van de verrekening van overnight cycli van derdensystemen. Daarna zou de Betalingsmodule van het SSP dan vroeg opengesteld worden en verrekeningsverzoeken van de derdensystemen vóór 07.00 uur verwerken. Daarna zou de niet voor overnight verrekening gebruikte liquiditeit weer beschikbaar komen.

Enkele andere zaken die van invloed zijn op verrekening in derdensystemen (bijvoorbeeld mogelijke harmonisatie van verrekeningstijden, analyse van de algehele liquiditeitsinvloed van de nieuwe regelingen in TARGET2, mogelijke beleids- en strategische aspecten van de verschillende verrekeningsmodellen, de toegang van elders gevestigde deelnemers tot liquiditeit, onderpandsverschaffing ten eigen behoeve, verrekeningsfinaliteit, enz.) vereisen verdere bespreking en uitwerking, welke voor de eerste helft van 2005 op het programma staan. Met name dienen aangelegenheden die verband houden met het naast elkaar bestaan van effectenafwikkelingssystemen die verschillende verrekeningsmodellen hanteren (geïntegreerd, met interfaces of vooraf gefinancierd), alsmede de details van deze individuele modellen, nader te worden onderzocht.

2. Tarieven

Het Eurosysteem heeft een methodologie uitgewerkt voor een mogelijk tweeledig tarievenstelsel voor de kerndiensten van TARGET2, dat deelnemers in staat zou moeten stellen te kiezen tussen uitsluitend een transactietarief of een lager transactietarief plus een periodiek tarief. Het Eurosysteem hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- i. Het stelsel dient de mogelijkheid te bieden de totale TARGET2-kosten grotendeels te dekken;
- ii. Het hoogste transactietarief dient niet hoger te zijn dan EUR 0,80; en
- iii. Het laagste (marginale) transactietarief zou EUR 0,25 per transactie moeten bedragen.

Enkele simulatietests zijn uitgevoerd om te verifiëren of de hierboven vermelde uitgangspunten verenigbaar zijn met de schattingen ten aanzien van de kosten en volumes voor TARGET2. Het Eurosysteem is voornemens gedurende de komende maanden een concrete tarievenstructuur voor TARGET2 op te stellen.

Hierbij dient men overigens in gedachten te houden dat voor bepaalde optionele diensten (bijvoorbeeld het poolen van intraday liquiditeit en verrekening van transacties van derdensystemen) afzonderlijke tarieven zullen gelden.

3. Migratie

Het doel van de TARGET2-migratie is het mogelijk maken van een soepele overgang van het huidige TARGET naar het nieuwe TARGET2-systeem voor alle betrokken partijen (centrale banken, financiële instellingen en derdensystemen). Dit omvat de coördinatie van alle activiteiten na ontwikkeling van de technische componenten ervan en totdat alle centrale banken naar het SSP zijn overgegaan. Met name omvat dit testactiviteiten en de organisatie van de overgang op TARGET2.

Het Eurosysteem heeft de voor- en nadelen van een *big bang*-migratie vergeleken met een gefaseerde migratie middels “landengroepen”. In concrete termen zou een *big bang*-benadering betekenen dat op de eerste werkdag van TARGET2 alle centrale banken en TARGET-gebruikers tegelijkertijd naar het SSP zouden moeten migreren. Vanuit een *level playing field*-perspectief zou het de voorkeur verdienen dat alle TARGET2-faciliteiten voor alle deelnemers op hetzelfde moment beschikbaar zijn. Migratie van alle gebruikers uit alle landen naar het SSP op hetzelfde moment zou echter een enorm projectrisico creëren en zou geen flexibiliteit bieden in de organisatie van de overgang.

Om deze reden heeft het Eurosysteem gekozen voor een op landengroepen gebaseerde benadering, daarmee TARGET-gebruikers in staat stellend groepsgewijs (d.w.z. per groep centrale banken en hun respectieve nationale banksectoren) en op verschillende vooraf bepaalde tijdstippen naar het SSP te migreren. Het migratieproces zal over enkele maanden worden uitgespreid, gedurende welke periode zowel TARGET1-componenten als het SSP naast elkaar zullen bestaan. Een dergelijke gefaseerde migratie zal moeten worden georganiseerd op een wijze die het projectrisico tot een minimum beperkt. Binnen dit kader zal een andere belangrijke overweging zijn ook de *level playing field*-problemen en de kosten voor de centrale banken en TARGET-gebruikers tot een minimum te beperken. De migratieperiode zal niet langer dan maximaal één jaar duren, waarbij wordt gewerkt op grond van de aanname (zie paragraaf 4) dat deze periode korter zou moeten zijn. Hierbij dient te worden opgemerkt dat andere met betalingssystemen verband houdende projecten van soortgelijke omvang (bijvoorbeeld CLS, SWIFTNet) eveneens een gefaseerde migratie naar de nieuwe infrastructuur hebben gehanteerd.

Het Eurosysteem zal de landengroepen samenstellen op grond van bedrijfsbehoeften. Het tarifieringsbeleid gedurende de migratieperiode zal worden bepaald nadat de landengroepen zijn samengesteld en zal erop gericht zijn maximale neutraliteit ten opzichte van de gebruikers te waarborgen.

4. TARGET2-projectplan

In de huidige fase van het project worden de volgende belangrijkste mijlpalen voorzien. Elk daarvan is afhankelijk van de voltooiing van de daaraan voorafgaande stappen.

Tabel: Mijlpalen 2005-2007		
1.	Eind 1ste kwartaal 2005	Afronding van het document betreffende “User Detailed Functional Specifications (UDFS)” (“Gedetailleerde Functiespecificaties van Gebruikers”)
2.	April 2005 t/m december 2005	Voltooiing van de ontwikkeling van het SSP
3.	Januari 2006 t/m maart 2006	Intern testen van het SSP
4.	April 2006 t/m mei 2006 (voorlopig)	Acceptatietests door de centrale banken
5.	Juni 2006 – december 2006 (voorlopig)	Cliëntentests voor de eerste landengroep (TARGET-gebruikers die in latere groepen migreren kunnen eveneens aan deze tests deelnemen)
6.	December 2006	Live proefronden/activiteiten in de productieomgeving
7.	Januari 2007	Eerste landengroep gaat van start
8.	Januari 2007 – september 2007	Cliëntentests, live proefronden, enz. en de andere landengroepen gaan van start

© Europese Centrale Bank, 2005

Adres: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Duitsland

Postadres: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Duitsland

Telefoon: +49 69 13 44 0

Internet: <http://www.ecb.int>

Fax: +49 69 13 44 6000

Telex: 411 144 ecb d

Alle rechten voorbehouden. Het maken van kopieën voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan, mits de bron wordt vermeld. Per februari 2005.

ISBN 92-9181-565-9 (print versie)

ISBN 92-9181-566-7 (online versie)